

ANTICONCEPCIÓ D'EMERGÈNCIA I QUICK START

AINHOA BORRÀS REVERTER

LLEVADORA ASSIR MATARÓ-MARESME

Organitza
Societat
Catalana de
Contracepció

 L'Acadèmia
FUNDACIÓ ACADEMIA DE CIÈNCIES MÈDIQUES
I DE LA SALUT DE CATALUNYA I DE BALEARS

Dijous, 21 novembre'19
l'Acadèmia, **Barcelona**

Por cada condón roto en
el mundo, dos personas
aprenden a rezar.

QUINS MÈTODES DE CONTRACEPCIÓ D'EMERGÈNCIA (CE) S'UTILITZEN ACTUALMENT?

❖ Levonorgestrel 1,5mg (LNG)

❖ Acetat d'ulipristal 30mg (AUP)

❖ Dispositiu intrauterí (DIU Cu)

QUINA CE RECOMANEM?

Jo li donaria
LNG

Jo li
donaria
AUP

EFICÀCIA I ACCESSIBILITAT CE

- ≤ 72 hores:

EFICÀCIA	ACCESSIBILITAT
DIU de Coure (99%)	Levonorgestrel (LNG)
Levonorgestrel / Acetat d'Ulipristal (95%)	Acetat d'Ulipristal (AUP)
	DIU de Coure

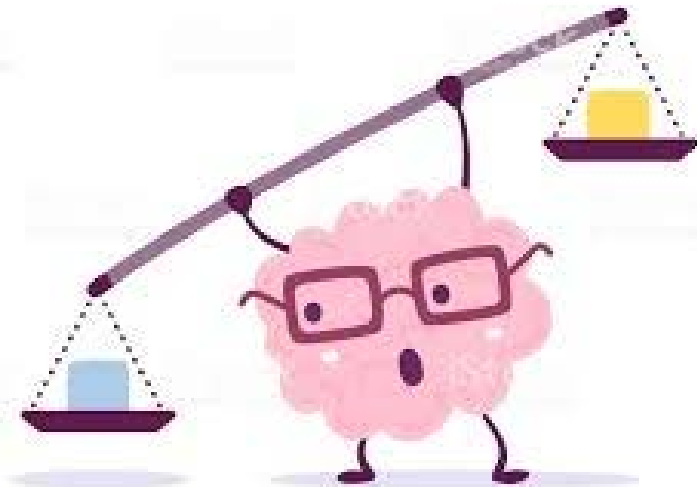
- > 72 hores fins les 120 hores:

EFICÀCIA	ACCESSIBILITAT
DIU de Coure (99%)	Acetat d'Ulipristal
Acetat d'Ulipristal (95%)	DIU de Coure

CONSELL BASAT EN L'EVIDÈNCIA CIENTÍFICA

- La opció més efectiva es el **DIU** (99,9%)
- Utilitzar **AUP** si el DIU no és una opció disponible
- **LNG** si DIU o AUP no estan disponibles

Pren el que tinguis
però ARA!!!

CONTRACEPCIÓ D'EMERGÈNCIA

A VEGADES ARRIBA AL CENTRE
SANITARI UNA PARELLA COM
AQUESTA....

I LA SALA D'ESPERA...ESTÀ PLENA!

ELS PROFESSIONALS SANITARIS QUAN ATENEM UNA DEMANDA DE CE HAURÍEM DE:

- *Entrevista clínica
- *Consell contraceptiu
- *Quick start mètode
- *Valorar cribratges

LNG/AUP. INTERACCIONS MEDICAMENTOSSES

- **Antiepilèptics:** Carbamacepina, Oxcarbamacepina, Fenitoina, Fenobarbital, Primidona, Topiramato
- **Antifúngics:** Griseofulvina
- **Antivirals:** Nelfinavir, Nevirapina, Ritonavir
- **Antirretrovirals:** Lamivudina, Zidovudina, etc.
- **Antituberculosos:** Rifabutina, Rifampicina
- **Herbes remeieres:** Herba de Sant Joan

VALORAR DOBLAR DOSI DE LNG O USAR DIU DE COURE

CONTRAINDICACIONS CE

LNG: no té contraindicacions excepte l' al·lèrgia coneguda al mateix LNG

AUP: asma greu descompensat, intolerància o malabsorció a la galactosa, insuficiència hepàtica o renal greu

DIU de Cu: Malformacions uterines confirmades, algunes ITS genitals actives o malaltia inflamatòria pèlvica

CONSIDERACIONS CE

En cas d'alletament matern:

International Consortium for
Emergency Contraception

December 2018

Clinical Summary: Emergency Contraceptive Pills

- No hi ha restriccions d'ús LNG ni DIU
- En cas d'AUP, es recomana no alletar o extreure la llet durant 7 dies.

(OMS 2015, FIGO 2018, ECEC 2018, FSRH 2018)

CONSIDERACIONS CE

Ús reiterat:

- És segur, eficaç i acceptable
- No cal tornar a prendre en un període de 24h.
- Si es necessari tornar a prendre CE en un període de 5 dies es recomana el mateix mètode.

OBESITAT

FSRH Guideline

Overweight, Obesity & Contraception

April 2019 | FSRH

Recomanació (FSRH 04-2019)

1. DIU-Cu
2. AUP: és menys efectiu amb **IMC > 30** (no doblar dosi)
3. LNG: **IMC > 26** se'ls ha d'oferir un DIU com a 1^a opció i si no és possible doblar dosi de LNG

Píldoras anticonceptivas de emergencia

CONDICIÓN	AOC	LNG	AUP
Embarazo	NA	NA	NA
Lactancia materna ^a	1	1	2
Historia de embarazo ectópico	1	1	1
Obesidad ^b (IMC \geq 30 kg/m ²)	1	1	1
Historia de cardiopatía grave (cardiopatía isquémica, ataque cerebrovascular u otros trastornos tromboembólicos)	2	2	2
Migraña	2	2	2
Enfermedad hepática grave (incluso ictericia)	2	2	2
Inductores de la CYP3A4 ^c (por ejemplo, rifampicina, fenitoína, fenobarbital, carbamazepina, efavirenz, fosfenitoína, nevirapina, oxcarbazepina, primidona, rifabutina, hierba de San Juan/ Hypericum perforatum)	1	1	1
Uso repetido de las píldoras anticonceptivas de emergencia ^d	1	1	1
Violación	1	1	1

^a No se recomienda la lactancia materna durante una semana después de recibir AUP porque este se excreta en la leche materna. Durante este período, la leche materna debe extraerse y desecharse.

^b La eficacia de las PAE puede ser menor en las mujeres con un IMC \geq 30 kg/m² que en las mujeres con un IMC $<$ 25 kg/m². A pesar de esto, no existen cuestiones de seguridad.

^c Los inductores potentes del CYP3A4 pueden reducir la eficacia de las píldoras anticonceptivas de emergencia.

^d El uso reiterado de las PAE es una indicación de que la mujer requiere más orientación sobre otras opciones de anticonceptivos. El uso reiterado o frecuente de las PAE puede ser perjudicial para las mujeres con condiciones clasificadas como categoría 2, 3 o 4 para el uso de anticoncepción hormonal.

DIU con cobre para anticoncepción de emergencia

Este método es muy eficaz para prevenir el embarazo. Puede utilizarse en el lapso de 5 días del coito sin protección como anticoncepción de emergencia. Sin embargo, cuando se pueda estimar el tiempo de la ovulación, el DIU-Cu puede introducirse más allá de los 5 días después del coito, si es necesario, siempre que la inserción no se realice después de más de 5 días desde la ovulación.

Los criterios de elegibilidad para la inserción general del DIU-Cu también se aplican para la inserción del DIU-Cu como anticoncepción de emergencia.

CONDICIÓN	DIU-Cu
Embarazo	4
Violación	
a) Alto riesgo de ITS	3
b) Bajo riesgo de ITS	1

Abreviaturas

AOC= Anticonceptivo oral combinado; AUP= Acetato de ulipristal;
DIU-Cu= dispositivo intrauterino con cobre; LNG: levonorgestrel;
NA= no aplica; PAE= Píldora anticonceptiva de emergencia

RECURSOS CE

<http://www.ec-ec.org/ecmethod/>

QUE ÉS QUICK START?

És el terme utilitzat per descriure l'inici immediat del mètode anticonceptiu quan així ho sol·licita una usuària en lloc d'esperar l'inici d'un nou cicle menstrual.

AVANTATGES QUICK START

- Redueix el temps d'exposició a un embaràs
- Evita l'oblit de la informació sobre ús del mètode escollit
- Redueix el nombre de visites: Disminució del cost sanitari. Evita que la dona hagi de programar novament una visita i el temps d'espera que això pot comportar

INCONVENIENTS DE QUICK START

- La dona pot estar ja embarassada i podria haver-hi un retard en el diagnòstic si el mètode pot donar amenorrea
- La usuària rep molta informació a la mateixa visita
- Falta de temps per part del professional

PERFIL USUÀRIA QUICK START

- ✓ Usuària que així ho manifesta; diu que vol iniciar el més aviat possible un mètode anticonceptiu
- ✓ Usuària amb poca adherència al sistema sanitari
- ✓ Usuàries freqüents de CE
- ✓ Usuàries amb IVE/s prèvia

MÈTODE ANTICONCEPTIU DESPRÉS DE CE

DIU:

No és necessari cap altre mètode anticonceptiu addicional.

LNG:

- Es pot iniciar/reiniciar qualsevol mètode anticonceptiu incloent el DIU

*Cal que es realitzi una prova d'embaràs en 3 setmanes si no ha deprivat abans.

MÈTODE ANTICONCEPTIU DESPRÉS DE CE

AUP:

- Es pot iniciar/reiniciar mètodes anticonceptius sense progestàgens incloent el DIU.
 - Mètodes amb progestàgens poden interactuar entre si fet que podria disminuir l'eficàcia de qualsevol dels dos fàrmacs. Es considera **el sisè dia** el temps suficient per evitar possibles interaccions farmacològiques (SPR 2016 i FSRH 08/2018)
- *Cal realitzar prova d'embaràs en 3 setmanes

SI QUICK START

CAL PROTECCIÓ ADDICIONAL:

- AHC: 7 dies (Excepte valerat estradiol/dienogest 9 dies)
- Implant o injectable: 7 dies
- Píndola gestàgens: 2 dies
- DIU amb LNG: 7 dies

QUICK START DESPRÉS DE CE

CURRENT SITUATION	Starting:					
After emergency contraception:	CHC	POP	DMPA	Implant	LNG-IUS	Cu-IUD
Levonorgestrel 1500mcg	<p>QS</p> <p> for 7 days</p> <p>PT at 3 weeks</p>	<p>QS</p> <p> for 2 days</p> <p>PT at 3 weeks</p>	<p>QS another bridging method <u>or</u> QS</p> <p> for 7 days</p> <p>PT at 3 weeks</p>	<p>QS</p> <p> for 7 days</p> <p>PT at 3 weeks</p>	<p>X</p> <p>Consider QS another bridging method</p>	<p>If all UPSI within 5 days or if less than 5 days after earliest likely date of ovulation</p> <p></p> <p>If not</p> <p>X</p> <p>and QS another bridging method</p>

= start method immediately; condoms (or abstinence) not required

= start method, additional condom use (number of days given)

= do not start method

QS = consider 'quick starting' a method

QUICK START DESPRÉS DE CE

CURRENT SITUATION	Starting:					
	CHC	POP	DMPA	Implant	LNG-IUS	Cu-IUD
After emergency contraception						
Immediately after ulipristal acetate (ellaOne®)	Do not start any hormonal contraception for 5 days after ellaOne				×	If all UPSI within 5 days or if less than 5 days after earliest likely date of ovulation If not
5 days after ulipristal acetate (ellaOne®)	QS for 7 days PT at 3 weeks	QS for 2 days PT at 3 weeks	QS another bridging method. or QS for 7 days PT at 3 weeks	QS for 7 days PT at 3 weeks	× Consider QS another bridging method	If all UPSI within 5 days or if less than 5 days after earliest likely date of ovulation If not and consider QS another bridging method

Produced by Clinical Effectiveness Unit (CEU) of the FSRH, 27 Sussex Place, Regent's Park, London NW1 4RG
www.fsrh.org © November 2017

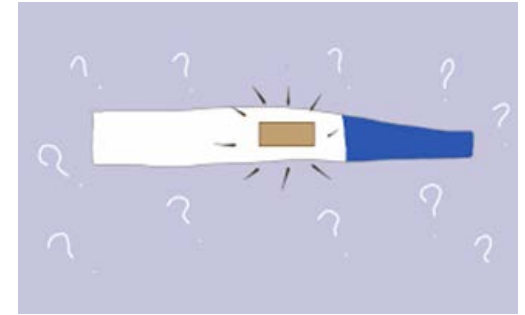
SI QUICK START: NO CERTESA EMBARÀS

DIU LNG: no es recomana
si no s'ha descartat embaràs

DIU Cu: només si s'usa a més com a CE

INJECTABLE GESTÀGENS: Pot posar-se però explicar que no podem treure efecte de la medicació en 12 setmanes

AHC: Tots però no es recomanen els mètodes amb acetat de ciproterona tot i que no hi ha estudis en humans

*Caldrà fer test embaràs als 21 dies de l'inici del mètode

SI HA INICIAT MÈTODE I GESTANT

VOL CONTINUAR GESTACIÓ: Parar el mètode (si DIU retirar si és possible)

NO VOL CONTINUAR GESTACIÓ:

- ✓ Si implant o injectable pot continuar amb el mètode durant i després de l'avortament. (tenir en compte que la injectable pot reduir efecte mifepristona)
- ✓ Si AHC o píndoles gestàgens: es recomana deixar-les i reiniciar-les immediatament després de l'avortament sense ús de mètode addicional

CONCLUSIONS

- ✓ Donar CE el més aviat possible
- ✓ Cal millorar l'accessibilitat a la CE en general
- ✓ Donada l'evidència que el DIU-Cu és el mètode amb millor relació cost-eficàcia i, a més a més, aporta el benefici contraceptiu de llarga durada, és necessari millorar l'accés a la població per aquesta modalitat de CE

CONCLUSIONS

- ✓ La sospita de gestació no és motiu per deixar de recomanar l'ús de LNG o AUP
- ✓ Evitar paternalisme: Decisió informada
- ✓ Educació sexual des de la infància: com més “normalitzada” la sexualitat millors resultats en CE

MOLTES GRÀCIES!!

Organitza
Societat
Catalana de
Contracepció

 L'Acadèmia
FUNDACIÓ ACADEMIA DE CIÈNCIES MÈDIQUES
I DE LA SALUT DE CATALUNYA I DE BALEARS

Dijous, 21 novembre'19
l'Acadèmia, **Barcelona**